

Muzejní prezentace sbírek: přístupy, strategie, trendy

Marie Žáčková

The Museum Collection Presentation: Approaches, Strategies, Trends

Prezentace sbírek je důležitou součástí muzejní práce a na toto široké téma můžeme nahlížet z různých úhlů. Způsoby prezentace sbírek muzejní povahy se neustále mění a vyvíjí nejen v dnes často skloňované oblasti virtuálního zpřístupnění kulturního dědictví, ale také při realizaci aktivit přímo v muzejních budovách. Při tvorbě výstav a expozic dnes jejich tvůrci mohou čerpat z rozsáhlého souboru výstavních, výtvarných a v neposlední řadě technických a interaktivních prostředků, které nabízejí stále nové možnosti, jak vystavované předměty co nejlépe přiblížit návštěvníkům a podpořit jejich interpretační schopnosti. Je samozřejmé, že při hledání moderních i využití tradičních cest realizace výstav či expozic je vždy nutné klasické (vitríny, panely, podstavce, modely) i novější (audiovizuální technika, film, virtuální prostory, interaktivní prvky apod.) prostředky prezentace aplikovat uvážlivě, aby jejich využití zůstalo v podpůrné roli a v souladu s plánovaným obsahem výstavy a vystavovanými předměty. Vhodný způsob vystavení jednotlivých předmětů a využití prezentačních prostředků s ohledem na materiál výroby, klimatické podmínky, stav předmětu a délku vystavení je nutné připravovat ve spolupráci s konzervátory, restaurátory, technologi, klimatologi a dalšími odbornými pracovníky instituce vlastníci či spravující daný předmět.

Centrum pro prezentaci kulturního dědictví a Historické muzeum Národního muzea ve spolupráci s Metodickým centrem konzervace Technického muzea v Brně uspořádaly letos v dubnu konferenci pod názvem *Muzejní prezentace sbírek: přístupy, strategie, trendy*. Konference byla zaměřena zejména na představení tradičních i nových způsobů prezentace sbírek muzejní povahy a přiblížení zásad a možností instalace sbírkových předmětů a jiných prvků v muzejních výstavách, problematiku muzejní instalace z pohledu preventivní konzervace a nové trendy v oblasti

realizací výstav atraktivní pro návštěvníky. Setkání v Nové budově Národního muzea přineslo například řadu odborných poznatků k současným metodám ochrany vybraných exponátů a novým materiálům usnadňujícím jejich instalaci a často umožňujícím efektivnější prezentaci předmětu, ale také seznámilo účastníky s inspirativními příklady z praxe.

V rámci pořádané konference vznikl elektronický sborník, který zájemce seznámí s vybranými přednesenými příspěvky věnovanými problematice prezentace muzejních sbírek. Úvodní příspěvek Silvie Bednařikové se zabývá vznikem výstavy z pohledu architekta. Představuje poznatky a zkušenosti získané při práci na projektech a následných realizacích expozic a výstav. Druhý text Petry Vávrové a kol. pojednává o trendech ve výstavních vitrínách vzácných rukopisů. Autoři tyto trendy a požadavky popisují na příkladu speciální pultové vitriny pořízené pro vystavení a dlouhodobé uložení národních kulturních památek v Národní knihovně ČR, především Vyšehradského kodexu a Pasionálu Abatyše Kunhuty. Příspěvek Dagmar Fialové a Michala Stehlíka prezentuje proces a stav příprav nových expozic Národního muzea. Popisuje fáze odborné přípravy libret a scénářů, výběr a pasportizaci sbírkových předmětů. Možnostmi adjustace fragmentárně dochovaných textilií se zaměřením na liturgické textilie se zabývá text Dany Fagové. Konstantina Hlaváčková dále představuje výstavu *Vně a uvnitř, umělá vlákna v odívání od poloviny 20. století do současnosti*, která byla k vidění v minulém roce v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze. Součástí této výstavy byly projekce vytvořené Pavlem Mrkusem. Spojením oděvních exponátů a těchto projekcí tak Uměleckoprůmyslové muzeum návštěvníkům mohlo představit jeden ze současných výstavních trendů módy a textilu. Příspěvek Michala Mazíka a Aleny Selucké popisuje zkušenosti s regulací mikroklimatických para-

Mgr. Marie Žáčková
Národní muzeum
marie_zackova@nm.cz

metrů v expozicích Technického muzea v Brně. Shrnuje klimatické podmínky vnitřních prostor muzea. Pět nových stálých expozic Oblastní galerie Liberec v rekonstruované budově bývalých městských lázní představuje text Zuzany Štěpanovičové. Presentací a instalací lidového textilu a oděvu ze sbírky etnografického oddělení Národního muzea v muzejních výstavách a expozicích se věnuje příspěvek Moniky Tauberové. Autorka stručně představuje historii způsobu vystavování lidového textilu a oděvu a následně se věnuje současné prezentaci výše zmiňované sbírky Národního muzea. Předposlední článek Marie Vítkové se zabývá také prezentací výstav avšak virtuální formou. Autorka v příspěvku prezentuje tento nový trend v rámci českého muzejního prostředí. Zaměřuje se na různé interpre-

tace pojmu „virtuální výstava“, zamýšlí se nad jejími možnostmi ve virtuálním prostředí a dopadem na návštěvnost muzejních institucí a obecně komunikaci s návštěvníky. Dále představuje portál eSbírky, který vznikl v roce 2010 z iniciativy Národního muzea za účelem shromažďování a prezentace digitalizovaných muzejních sbírek z celé České republiky. Poslední příspěvek Martina Šámala přibližuje internetového průvodce Archivní VadeMeCum, program, spuštěný roku 2014 v Národním muzeu, propojující databáze archivů v Národním muzeu a umožňující zpřístupnění vybraných informací široké veřejnosti.

Online sborník z konference je přístupný na oborovém informačním portálu Centra pro prezentaci kulturního dědictví (www.emuseum.cz).

Obrazová příloha

Obr.: Hlavní strana sborníku z konference Muzejní prezentace sbírek: přístupy, strategie, trendy.

